ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 10.1.2020
COM(2020) 4 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1007/2009, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1775, περί εμπορίου προϊόντων φώκιας

1. Εισαγωγή

Το καθεστώς της ΕΕ για τις φώκιες

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1007/2009[1] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί εμπορίου προϊόντων φώκιας (βασικός κανονισμός) απαγορεύει τη διάθεση προϊόντων φώκιας στην ενωσιακή αγορά.

Η εμπορική απαγόρευση εφαρμόζεται σε προϊόντα φώκιας που παράγονται στην ΕΕ και σε εισαγόμενα προϊόντα φώκιας. Ο βασικός κανονισμός τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1775[2] προκειμένου να αποτυπωθούν τα αποτελέσματα των αποφάσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) στην υπόθεση προϊόντων φώκιας των ΕΚ[3]. Ως εκ τούτου, το ισχύον καθεστώς της ΕΕ για τις φώκιες προβλέπει δύο εξαιρέσεις στην απαγόρευση:

1) Επιτρέπει τη διάθεση προϊόντων φώκιας στην αγορά όταν τα εν λόγω προϊόντα προέρχονται από τη θήρα στην οποία επιδίδονται οι Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι ειδικές προϋποθέσεις του άρθρου 3 παράγραφος 1 του βασικού κανονισμού, όπως τροποποιήθηκε.

   Στο άρθρο 3 παράγραφος 1α του ίδιου κανονισμού, όπως τροποποιήθηκε, προβλέπεται επίσης ότι, κατά τον χρόνο διάθεσής του στην ενωσιακή αγορά, το προϊόν φώκιας συνοδεύεται από έγγραφο που πιστοποιεί τη συμμόρφωση με τους όρους που προβλέπονται για την άντληση οφελών από την «εξαίρεση για τους Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες». Το έγγραφο πιστοποίησης θα πρέπει να χορηγείται από οργανισμό που έχει αναγνωρίσει προς τούτο η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 3 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/1850 της Επιτροπής[4] (εκτελεστικός κανονισμός).

2) Η εισαγωγή προϊόντων φώκιας επιτρέπεται επίσης όποτε έχει ευκαιριακό χαρακτήρα και αφορά αποκλειστικά αγαθά που προορίζονται για προσωπική χρήση ταξιδιωτών ή των οικογενειών τους (άρθρο 3 παράγραφος 2 του βασικού κανονισμού, όπως τροποποιήθηκε).

Υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1007/2009, όπως τροποποιήθηκε

Το άρθρο 7 του βασικού κανονισμού, όπως τροποποιήθηκε, προβλέπει ότι τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018 και, στη συνέχεια, ανά τέσσερα έτη, έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την εφαρμογή του.

Στη συνέχεια, και εντός δωδεκαμήνου από τη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού. Η πρώτη έκθεση υποβάλλεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019.

Στις ανωτέρω εκθέσεις και στην έκθεση που υποβάλλει η Επιτροπή θα πρέπει να γίνεται εκτίμηση της λειτουργίας και της αποτελεσματικότητας του κανονισμού όσον αφορά την επίτευξη του στόχου του. Στις εκθέσεις θα πρέπει επίσης να γίνεται εκτίμηση του αντίκτυπου στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη των Inuit ή άλλων αυτόχθονων κοινοτήτων. Για λόγους πληρότητας, οι εκθέσεις εξετάζουν επίσης τον αντίκτυπο στον πληθυσμό της φώκιας.

---

[1] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A32009R1007
[2] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2015.262.01.0001.01.ELL
[3] http://trade.ec.europa.eu/wtodispute/show.cfm?id=475&code=2
[4] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A32015R1850

2. Ιστορικό

Το 1983 η ΕΕ, ανταποκρινόμενη στη διάχυτη ανησυχία για την ετήσια θανάτωση ορισμένων νεογνών φώκιας, εξέδωσε την οδηγία 83/129/ΕΟΚ του Συμβουλίου[5] για την απαγόρευση της εισαγωγής προϊόντων από δύο είδη νεογνών φώκιας, των νεογνών της γροιλανδικής φώκιας («λευκότριχα») και των νεογνών της λοφοφόρου φώκιας («κυανότριχα») στην ΕΕ. Η εν λόγω οδηγία εφαρμόστηκε αρχικά έως την 1η Οκτωβρίου 1985. Με την οδηγία 85/444/ΕΟΚ[6] παρατάθηκε η ισχύς της οδηγίας 83/129/ΕΟΚ έως την 1η Οκτωβρίου 1989. Το 1989 με την οδηγία 89/370/ΕΟΚ του Συμβουλίου εγκρίθηκε η επ' αόριστον παράταση της ισχύος της οδηγίας[7].

Οι φώκιες αποτελούν αντικείμενο θήρας εντός και εκτός της ΕΕ και χρησιμοποιούνται για την παραγωγή προϊόντων που ποικίλλουν από κάψουλες ωμέγα-3 έως είδη ένδυσης με ενσωματωμένα κατεργασμένα δέρματα και γούνα φώκιας. Δεδομένης της φύσης των εν λόγω προϊόντων, τα οποία πωλούνται σε διάφορες αγορές, συμπεριλαμβανομένης της ενωσιακής αγοράς, είναι δύσκολο ή και αδύνατον για τους καταναλωτές να τα διακρίνουν από παρόμοια προϊόντα που δεν προέρχονται από φώκιες.

Πολίτες και καταναλωτές εξέφρασαν τις ανησυχίες τους για την πιθανή παρουσία στην αγορά προϊόντων που λαμβάνονται από ζώα τα οποία έχουν θανατωθεί και γδαρθεί με βασανιστικό τρόπο. Σε απάντηση, αρκετά κράτη μέλη θέσπισαν νομοθεσία για τη ρύθμιση του εμπορίου προϊόντων φώκιας, απαγορεύοντας τις εισαγωγές και την παραγωγή τους, ενώ σε άλλα κράτη μέλη δεν επιβλήθηκαν περιορισμοί στο εμπόριο των προϊόντων αυτών.

Οι εν λόγω διαφορές μεταξύ των εθνικών διατάξεων που διέπουν το εμπόριο, τις εισαγωγές, την παραγωγή και τη διάθεση στην αγορά προϊόντων φώκιας επηρέασαν δυσμενώς τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και αποτέλεσαν φραγμούς στην εμπορία των εν λόγω προϊόντων. Ως εκ τούτου, η ΕΕ εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1007/2009[8] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (βασικός κανονισμός), λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές τις επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Με τον βασικό κανονισμό θεσπίστηκε η απαγόρευση της διάθεσης προϊόντων φώκιας στην αγορά.

Ταυτόχρονα, η ΕΕ αναγνώρισε ότι η θήρα φώκιας αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της κοινωνικοοικονομικής υπόστασης, της διατροφής, της κουλτούρας και της ταυτότητας των Inuit και άλλων αυτόχθονων κοινοτήτων, συμβάλλοντας σημαντικά στην επιβίωση και την ανάπτυξή τους, παρέχοντας τροφή και εισόδημα για να συντηρηθούν η ζωή και η σταθερότητα των μέσων διαβίωσης της κοινότητας και διαφυλάσσοντας και συνεχίζοντας τον παραδοσιακό τρόπο ζωής της κοινότητας. Η ΕΕ επισήμανε επίσης ότι η θήρα της φώκιας στην οποία επιδίδονται παραδοσιακά οι Inuit και άλλες αυτόχθονες κοινότητες δεν εγείρει τους ίδιους ηθικούς προβληματισμούς όπως η θήρα της φώκιας που ασκείται πρωτίστως για εμπορικούς λόγους. Επιπλέον, σύμφωνα με τη διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των αυτοχθόνων λαών, του 2007, αναγνωρίστηκε ευρέως ότι δεν θα πρέπει να θίγονται τα θεμελιώδη, οικονομικά και κοινωνικά συμφέροντα των Inuit και άλλων αυτόχθονων κοινοτήτων.

Συνεπώς ο βασικός κανονισμός επέτρεψε, κατ' εξαίρεση, τη διάθεση στην αγορά προϊόντων φώκιας που προέρχονται από τη θήρα στην οποία επιδίδονται παραδοσιακά οι Inuit και άλλες αυτόχθονες κοινότητες, εφόσον επιδεικνύεται η δέουσα προσοχή στην καλή μεταχείριση των ζώων και μειώνεται, στο μέτρο του δυνατού, ο βασανισμός. Η εξαίρεση περιορίστηκε στη θήρα που συμβάλλει στην επιβίωση των κοινοτήτων αυτών.

[5] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:31983L0129
[6] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:31985L0444
[7] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:31989L0370
[8] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A32009R1007

Ο βασικός κανονισμός επιτρέπει επίσης, κατ' εξαίρεση, τη διάθεση στην αγορά προϊόντων φώκιας όταν η θήρα ασκείται με αποκλειστικό σκοπό την αειφόρο διαχείριση θαλάσσιων πόρων.

Το 2010, ο Καναδάς και η Νορβηγία κίνησαν διαδικασία επίλυσης διαφορών στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου κατά του βασικού κανονισμού και του αρχικού εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 737/2010. Το 2013 ο ΠΟΕ απεφάνθη ότι το καθεστώς της ΕΕ για τις φώκιες, που επέτρεπε σε ορισμένα προϊόντα φώκιας να εισέλθουν στην ενωσιακή αγορά μέσω των εξαιρέσεων που αφορούν τους Inuit και τη διαχείριση θαλάσσιων πόρων, είχε καταστροφικές επιπτώσεις στις ανταγωνιστικές ευκαιρίες των καναδικών και των νορβηγικών προϊόντων έναντι των εισαγόμενων από τη Γροιλανδία και των εγχώριων ομοειδών προϊόντων της ΕΕ. Πράγματι, εκείνη την περίοδο, μόνο η Γροιλανδία είχε υποβάλει επισήμως αίτηση για την αναγνώριση οργανισμού πιστοποίησης.

Προκειμένου η ΕΕ να ευθυγραμμίσει το καθεστώς της με τις αποφάσεις του ΠΟΕ, εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1775, με τον οποίο τροποποιήθηκε το καθεστώς της ΕΕ για τις φώκιες με την κατάργηση της εξαίρεσης που αφορά τη διαχείριση θαλάσσιων πόρων.

Εντούτοις, η κατάργηση της εν λόγω εξαίρεσης δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να εξακολουθήσουν να ρυθμίζουν τη θήρα που διεξάγεται με σκοπό την αειφόρο διαχείριση θαλάσσιων πόρων. Ωστόσο, εμπόδισε τα κράτη μέλη να επιτρέψουν τη διάθεση στην αγορά προϊόντων που προέρχονται από την εν λόγω θήρα, εκτός αν εμπίπτουν στην εξαίρεση για τους «Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες», η οποία παρέμεινε σε ισχύ. Ο τροποποιημένος κανονισμός ενίσχυσε επίσης τη συνοχή με τον στόχο του βασικού κανονισμού, μέσω της ρητής προσθήκης ζητημάτων που άπτονται της σωστής μεταχείρισης των ζώων ως προϋπόθεσης για τη χρήση της εξαίρεσης.

Το άρθρο 3 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1007/2009 προέβλεπε την υποχρέωση της Επιτροπής να εκδίδει οδηγίες τεχνικού χαρακτήρα[9] με ενδεικτικό κατάλογο των κωδικών της συνδυασμένης ονοματολογίας που μπορεί να καλύπτουν προϊόντα φώκιας, ώστε να διευκολυνθεί η επιβολή της εφαρμογής εκ μέρους των οικείων αρχών των κρατών μελών.

Για να διασφαλιστεί η ομοιόμορφη εφαρμογή του βασικού κανονισμού, εκδόθηκε ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/1850 της Επιτροπής για τον καθορισμό των απαιτήσεων εισαγωγής προϊόντων φώκιας για την προσωπική χρήση ταξιδιωτών ή των οικογενειών τους. Περιλαμβάνει τα κριτήρια αναγνώρισης των οργανισμών που είναι αρμόδιοι να εκδίδουν βεβαιώσεις συμμόρφωσης με την εξαίρεση για τους «Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες». Καθορίζει επίσης τον ρόλο των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών όσον αφορά τον έλεγχο των εγγράφων πιστοποίησης [βεβαιώσεων] και την καταχώριση των στοιχείων που περιλαμβάνουν.

3. Εκθέσεις των κρατών μελών της ΕΕ

Για την τρέχουσα διαδικασία, χορηγήθηκε στα κράτη μέλη της ΕΕ προθεσμία έως τις 30 Ιουνίου 2019 προκειμένου να υποβάλουν τις εθνικές εκθέσεις τους στην Επιτροπή, μέσω της συμπλήρωσης ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου. Για τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ, η περίοδος αναφοράς ήταν από τις 18 Οκτωβρίου 2015 [ημερομηνία εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1775] έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018.

Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ υπέβαλαν εθνικές εκθέσεις εκτός από τέσσερα (Γαλλία, Ελλάδα, Λουξεμβούργο και Μάλτα). Η παρούσα έκθεση βασίζεται στα στοιχεία που υποβλήθηκαν. Συνεπώς, η αναφορά «όλα τα κράτη μέλη» θα πρέπει να νοείται ως «όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ εκτός από τα τέσσερα που δεν υπέβαλαν την έκθεσή τους».

α) Αρμόδια αρχή

[9] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?qid=1560955112627&uri=CELEX%3A52010XC1229%2804%29

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/1850 της Επιτροπής, τα κράτη μέλη ορίζουν μία ή περισσότερες αρμόδιες αρχές στις οποίες αναθέτουν τον έλεγχο των εγγράφων πιστοποίησης [βεβαιώσεων] για τα εισαγόμενα προϊόντα φώκιας κατόπιν αιτήματος των τελωνειακών αρχών, τον έλεγχο της έκδοσης των εγγράφων πιστοποίησης από αναγνωρισμένο οργανισμό ο οποίος είναι εγκατεστημένος και δραστηριοποιείται στο οικείο κράτος μέλος, και την τήρηση αντιγράφου του εγγράφου πιστοποίησης που εκδίδεται για προϊόντα φώκιας τα οποία προέρχονται από το κυνήγι φώκιας στο οικείο κράτος μέλος. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις αρμόδιες αρχές οι οποίες ορίζονται, και η Επιτροπή αναρτά στον ιστότοπό της[10] τον κατάλογο των διαθέσιμων αρμόδιων αρχών που έχουν οριστεί[11] και τον ενημερώνει τακτικά. Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να ενημερώνουν τα στοιχεία τους στον δημοσιευμένο κατάλογο, εφόσον είναι αναγκαίο.

Βάσει της εθνικής νομοθεσίας των κρατών μελών, ορίζεται επισήμως αρμόδια αρχή και καθορίζεται ο ρόλος της: επιθεώρηση, έλεγχος των εγγράφων πιστοποίησης που εκδίδονται από τους αναγνωρισμένους οργανισμούς, συνεργασία με άλλες δημόσιες διοικήσεις (όπως το Υπουργείο Οικονομικών ή Γεωργίας) και με τις τελωνειακές αρχές, συμπεριλαμβανομένης της παροχής καθοδήγησης όσον αφορά τον έλεγχο των συνόρων. Στην Πορτογαλία, η εισαγωγή προϊόντων φώκιας καλύπτεται από τις άδειες που εκδίδει η διαχειριστική αρχή στο πλαίσιο της Σύμβασης για το διεθνές εμπόριο ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας που απειλούνται με εξαφάνιση (CITES).

Στο πλαίσιο της απάντησής της στο ερωτηματολόγιο, η Δανία αμφισβήτησε την αναγκαιότητα του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/1850, καθώς και την αναγκαιότητα του τέταρτου αντιγράφου του εγγράφου πιστοποίησης [βεβαίωσης] στο παράρτημά του, δεδομένου ότι, κατά την άποψή της, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να ορίσουν αναγνωρισμένους οργανισμούς. Η Επιτροπή απάντησε ότι ορισμένα κράτη μέλη έχουν πολίτες που πληρούν τον ορισμό «Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες» και, συνεπώς, επιτρέπεται να επιδίδονται σε θήρα φώκιας για την επιβίωσή τους και να διαθέτουν προϊόντα φώκιας στην ενωσιακή αγορά. Τα εν λόγω κράτη μέλη θα μπορούσαν να ζητήσουν την επίσημη αναγνώριση ενός από τους οργανισμούς τους για την έκδοση εγγράφων πιστοποίησης. Στην περίπτωση αυτή, το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) θα ήταν συναφή, όπως και το τέταρτο αντίγραφο του εγγράφου πιστοποίησης που θα πρέπει να υποβληθεί στην αρμόδια αρχή σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ).

β) Εξαίρεση για τους «Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες»

Η Δανία ήταν το μόνο κράτος μέλος που δήλωσε ότι η διάθεση προϊόντων φώκιας στην αγορά της πραγματοποιείται με βάση τους όρους που προβλέπονται στην εξαίρεση για τους «Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες» του άρθρου 3 παράγραφος 1 του βασικού κανονισμού, όπως τροποποιήθηκε. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, οι δανικές τελωνειακές αρχές κατέγραψαν εισαγωγές προϊόντων φώκιας από τη Γροιλανδία συνολικής αξίας 2 626 128 δανικών κορονών και συνολικού βάρους 10 502 kg.

Καμία τελωνειακή αρχή ή άλλος οργανισμός επιβολής δεν έχει έρθει σε επαφή με κράτος μέλος για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε περίπτωση αμφιβολιών σχετικά με την αυθεντικότητα ή την ορθότητα ενός εγγράφου πιστοποίησης, ή για περαιτέρω συμβουλευτική υποστήριξη. Κανένα από τα εν λόγω κράτη μέλη δεν χρειάστηκε να αρνηθεί τη διάθεση στην αγορά του προϊόντων φώκιας τα οποία καλύπτονται από την εξαίρεση για τους «Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες». Μόνο η Πορτογαλία ζήτησε, σε μία περίπτωση, τη μετάφραση εγγράφου πιστοποίησης (που προβλέπεται στο άρθρο 4 του εκτελεστικού κανονισμού) στην εθνική γλώσσα της. Στην Κροατία απαιτείται, βάσει της εθνικής νομοθεσίας, η μετάφραση των εγγράφων πιστοποίησης στην εθνική γλώσσα.

[10] https://ec.europa.eu/environment/biodiversity/animal_welfare/seals/seal_hunting.htm
[11] https://ec.europa.eu/environment/biodiversity/animal_welfare/seals/pdf/comp_authorities.pdf

γ) Προσωπική χρήση για ταξιδιώτες ή τις οικογένειές τους

Τέσσερα κράτη μέλη (Τσεχία, Γερμανία, Ισπανία και Πολωνία) ανέφεραν περιπτώσεις στις οποίες οι τελωνειακές αρχές ενημέρωσαν την αρμόδια αρχή για πρόβλημα σχετικά με την εισαγωγή προϊόντων φώκιας που προορίζονταν για προσωπική χρήση ταξιδιωτών ή των οικογενειών τους, όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του βασικού κανονισμού, όπως τροποποιήθηκε.

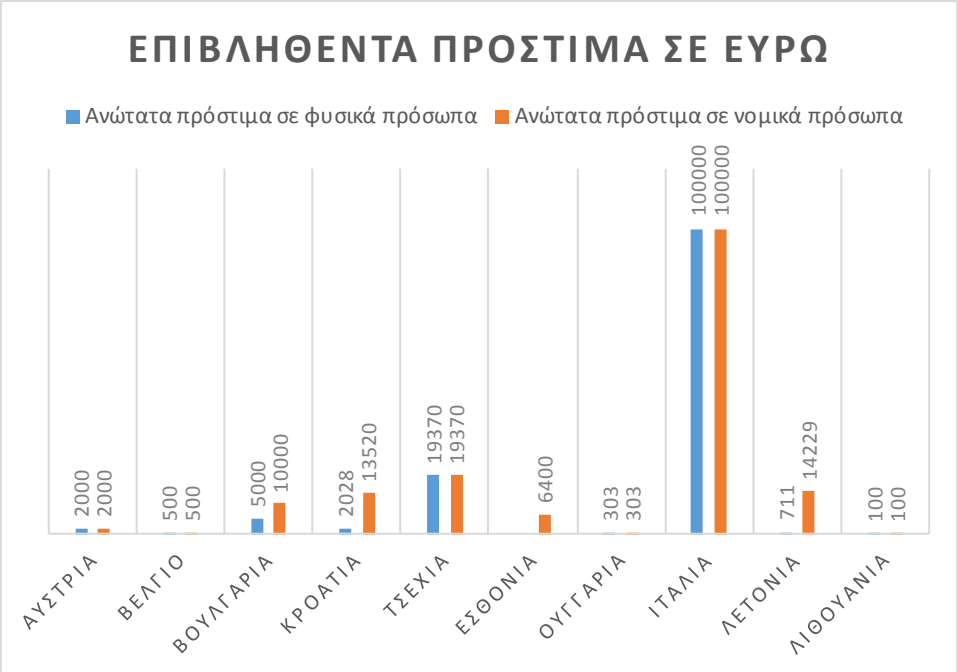
δ) Διάθεση στην αγορά σε άλλη βάση

Δεν επιτρέπεται η διάθεση προϊόντων φώκιας στην ενωσιακή αγορά σε άλλη βάση, εκτός από τις δύο ανωτέρω εξαιρέσεις. Μόνο στην Εσθονία και την Πορτογαλία γνωστοποιήθηκε αίτηση που αφορά τη διάθεση προϊόντων φώκιας στην αγορά για άλλους λόγους πλην της εξαίρεσης για τους «Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες» ή της προσωπικής χρήσης ταξιδιωτών ή των οικογενειών τους. Στην Εσθονία, έγινε εισαγωγή δεψασμένων δερμάτων φώκιας (1 700 τεμάχια το 2016, 1 988 το 2017 και 2 418 το 2018) για εσωτερική κατεργασία από κατασκευαστή υποδημάτων, ο οποίος στη συνέχεια επανεξάγει όλα τα κατεργασμένα προϊόντα. Η Πορτογαλία απέρριψε αίτηση για εισαγωγή προϊόντων φώκιας για εμπορικούς σκοπούς.

ε) Κυρώσεις

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του βασικού κανονισμού, τα κράτη μέλη οφείλουν να καθορίζουν κανόνες σχετικά με αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές κυρώσεις οι οποίες πρέπει να επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του κανονισμού, και να διασφαλίζουν την εφαρμογή τους.

Όλα τα κράτη μέλη εκτός από τη Φινλανδία έχουν θεσπίσει κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που πρέπει να επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης του βασικού κανονισμού. Η Φινλανδία βρίσκεται σε διαδικασία τροποποίησης της σχετικής νομοθεσίας με σκοπό την ενσωμάτωση των εν λόγω κανόνων. Οι κυρώσεις αυτές κυμαίνονται από πρόστιμα, κατάσχεση και καταστροφή των προϊόντων (εφαρμόζονται σε όλα τα κράτη μέλη εκτός από τη Φινλανδία) έως και φυλάκιση (μόνο σε ορισμένα από αυτά). Το ύψος του προστίμου συνήθως διαφέρει ανάλογα με το αν το αδίκημα διαπράχθηκε από φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Ο πίνακας κατωτέρω δείχνει το μέγιστο ύψος των προστίμων (σε ευρώ) στα κράτη μέλη που κοινοποίησαν τα εν λόγω στοιχεία στην εθνική έκθεσή τους. Ο πίνακας δεν είναι εξαντλητικός, παρουσιάζει ωστόσο σημαντικές διαφορές ως προς τα πρόστιμα που επιβάλλονται από τα διάφορα κράτη μέλη.

Κανένα από τα κράτη μέλη που υπέβαλαν έκθεση δεν επέβαλε τις εν λόγω κυρώσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, ούτε τα τελωνεία κατάσχεσαν προϊόντα φώκιας σε κάποιο από τα εν λόγω κράτη μέλη επειδή δεν συμμορφώνονταν με τον κανονισμό.

στ) Επεξεργασία δεδομένων

Μόνο η Ισπανία, οι Κάτω Χώρες, η Κροατία, η Πορτογαλία και η Φινλανδία χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό σύστημα για την ανταλλαγή και την καταχώριση των στοιχείων που περιλαμβάνονται στα έγγραφα πιστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 7 του εκτελεστικού κανονισμού. Κανένα από τα κράτη μέλη δεν είχε κάτι να αναφέρει σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την επεξεργασία των εγγράφων πιστοποίησης, ζήτημα που καλύπτεται από το άρθρο 8 του εκτελεστικού κανονισμού.

ζ) Πληροφορίες μέσω ετικέτας κωδικού QR

Για να διασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της εξαίρεσης για τους «Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες» και να βελτιωθεί η ενημέρωση σχετικά με το καθεστώς της ΕΕ για τις φώκιες, οι αναγνωρισμένοι οργανισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού, όπως τροποποιήθηκε, μπορούν να τοποθετούν ετικέτα κωδικού QR στα προϊόντα φώκιας που πιστοποιούν. Ο εν λόγω κωδικός QR συνδέεται με ιστοσελίδα του EUROPA[12] στην οποία παρέχονται συναφείς πληροφορίες σχετικά με το καθεστώς για τις φώκιες.

Μόνο εννέα κράτη μέλη (Δανία, Εσθονία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λετονία, Πολωνία, Πορτογαλία, Σλοβενία και Φινλανδία) γνωρίζουν την ύπαρξη του συγκεκριμένου κωδικού QR, ενώ καμία τελωνειακή αρχή ή άλλος οργανισμός επιβολής δεν έχει έρθει σε επαφή με κράτος μέλος για συμβουλές σχετικά με τον εν λόγω κωδικό QR.

η) Θήρα φώκιας

Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, διεξήχθη θήρα φώκιας στο έδαφος της Δανίας, της Εσθονίας, της Σουηδίας και της Φινλανδίας.

Τα τέσσερα αυτά κράτη μέλη περιέγραψαν συνοπτικά στην έκθεσή τους τον σκοπό της θήρας, τις συνθήκες στις οποίες διεξήχθη, τη μέθοδο θανάτωσης που εφαρμόστηκε, τη δέουσα προσοχή που δόθηκε στη σωστή μεταχείριση των ζώων, καθώς και τον αντίκτυπο της συγκεκριμένης θήρας στον πληθυσμό της φώκιας, στα οικοσυστήματα και στις ανθρώπινες δραστηριότητες. Το παρακάτω κείμενο παρουσιάζει τις απόψεις που εκφράστηκαν στις τέσσερις εθνικές εκθέσεις.

Στη Δανία, δεν επιτρέπεται η ελεύθερη θήρα φώκιας, αλλά μπορεί να ζητηθεί παρέκκλιση για θήρα φώκιας σε ακτίνα 100 μέτρων από τον αλιευτικό εξοπλισμό προκειμένου να αποφευχθεί η πρόκληση ζημιάς σε αυτόν, και αποκλειστικά εκτός των περιόδων αναπαραγωγής και έκδυσης. Από το 2018, έχουν επίσης χορηγηθεί παρεκκλίσεις για τη θήρα φώκιας σε ποτάμια, γεγονός που έχει θετικές επιπτώσεις στα αποθέματα γόνων των πληθυσμών ψαριών που βρίσκονται υπό πίεση. Η κατά παρέκκλιση θανάτωση υπόκειται στη χρήση τουφεκιού εγκεκριμένου διαμετρήματος, το οποίο έχει υποβληθεί επιτυχώς σε ειδική δοκιμασία και διαθέτει δανική άδεια θήρας. Στο Bornholm η θήρα της γκρίζας φώκιας επιτρέπεται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, καθώς δεν υπάρχουν ζώνες αναπαραγωγής στην εν λόγω περιοχή, ωστόσο οι κυνηγοί πρέπει να ακολουθούν συγκεκριμένη πορεία θήρας της φώκιας. Στη Δανία οι πληθυσμοί φώκιας παρακολουθούνται και πραγματοποιείται ετήσια καταμέτρηση. Φαίνεται ότι ο μικρός αριθμός των εν λόγω θηλαστικών που αποτέλεσαν αντικείμενο θήρας κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς (78 κοινές φώκιες και 1 γκρίζα φώκια) δεν είχε κανέναν αντίκτυπο στο μέγεθος του πληθυσμού, στη συμπεριφορά των εν λόγω θηλαστικών εν γένει, στο θαλάσσιο οικοσύστημα ή στις ευκαιρίες παρατήρησης της φώκιας.

[12] https://ec.europa.eu/environment/biodiversity/animal_welfare/seals/eu_seal_regime.htm

Στην Εσθονία επιτρέπεται η θήρα φώκιας για να διασφαλιστεί η αειφόρος διαχείριση των θαλάσσιων πόρων και η επιβίωση των κυνηγών και των οικογενειών τους που προέρχονται από τις τοπικές κοινότητες των μικρών νησιών της Εσθονίας, και για να διατηρηθούν ζωντανές η πολιτιστική κληρονομιά και οι παραδόσεις τους. Η θήρα φώκιας υπόκειται σε αυστηρές ρυθμίσεις, σύμφωνα με τους «Κανόνες θήρας», και λαμβάνεται πλήρως υπόψη η καλή μεταχείριση των ζώων. Διεξάγεται μόνο σε καθορισμένες περιοχές, κατά τη διάρκεια της θηρευτικής περιόδου (από τις 15 Απριλίου έως τις 31 Δεκεμβρίου) και μετά την επιτυχή ολοκλήρωση σχετικής εξέτασης. Υπάρχουν ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά τον τύπο του όπλου και των πυρομαχικών που χρησιμοποιούνται, ενώ απαγορεύεται η θήρα από σκάφη με κινητήρα. Η ετήσια ποσόστωση θήρευσης περιορίζεται στο 1 % του πληθυσμού φώκιας, με οριακό αντίκτυπο στον πληθυσμό φώκιας και στα οικοσυστήματα. Το 2015, θηρεύτηκαν 10 φώκιες για ποσόστωση θήρευσης 53 θηλαστικών. Το 2016 ήταν 10 για 42, το 2017 ήταν 9 για 45 και το 2018 ήταν 19 για 37. Από το 2015 επιτρέπεται εκ νέου στην Εσθονία η θήρα γκρίζας φώκιας, αναβιώνοντας μια παλιά παράδοση, δεδομένου ότι ο πληθυσμός τους έχει αυξηθεί τα τελευταία έτη. Η Εσθονία ανέφερε ότι η εν λόγω μικρής κλίμακας θήρα είναι αναγκαία για να μειωθούν οι ζημιές στην αλιεία, ωστόσο δεν επιτρέπεται σε περιοχές στις οποίες προστατεύεται η γκρίζα φώκια.

Στη Φινλανδία, η θήρα φώκιας διέπεται από την εθνική και τη σχετική ενωσιακή νομοθεσία μέσω βιώσιμων ποσοστώσεων θήρευσης, περιορισμένης χρονικά θηρευτικής περιόδου, καθώς και μέσω τεχνικών χαρακτηριστικών για τα όπλα και τα πυρομαχικά. Η θήρα φώκιας βάσει άδειας διεξάγεται, τόσο στα νησιά όσο και στις νησίδες, με σκοπό την αειφόρο διαχείριση των θαλάσσιων πόρων, αλλά και την αποφυγή ζημίας στην εμπορική αλιεία. Τα τελευταία έτη, η θήρα στον πάγο είναι δυνατή μόνο στη βόρεια Βαλτική Θάλασσα. Πολλοί κυνηγοί διαθέτουν σύγχρονα ειδικά τουφέκια για τη θήρα φώκιας και, για να τους επιτραπεί να επιδοθούν σε αυτήν, πρέπει να ολοκληρώσουν με επιτυχία μια εξέταση, αφού προηγουμένως έχουν παρακολουθήσει κύκλο μαθημάτων σχετικά με τη θηρευτική δεοντολογία. Εδώ και αρκετά έτη, ο φινλανδικός οργανισμός για την άγρια ζωή εκπαιδεύει επίσης κυνηγούς στις παράκτιες περιοχές σχετικά με την εφαρμογή μεθόδου άμεσης θανάτωσης. Το Υπουργείο Γεωργίας και Δασών είναι αρμόδιο για τον καθορισμό του μέγιστου αριθμού γκρίζων φωκιών και δικτυωτών φωκιών που μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο βιώσιμης θήρας, με βάση τα βέλτιστα επιστημονικά στοιχεία που συλλέγονται από το Ινστιτούτο Φυσικών Πόρων. Δεν επιτρέπεται η θήρα αδύναμων πληθυσμών φώκιας (π.χ. δικτυωτής φώκιας στον Κόλπο της Φινλανδίας). Δεδομένου ότι ο αριθμός των κυνηγών φώκιας ανέρχεται μόλις σε μερικές εκατοντάδες —διότι η θήρα είναι δαπανηρή και οι κατάλληλες ημέρες θήρας είναι περιορισμένες— μόνο μερικές εκατοντάδες φώκιες θανατώνονται ετησίως. Η εκτιμώμενη ετήσια αύξηση του πληθυσμού φώκιας είναι μεγαλύτερη από τον αριθμό των θηρευόμενων θηλαστικών του εν λόγω είδους. Οι φώκιες τρέφονται ευκαιριακά. Υπάρχουν στοιχεία από τη Φινλανδία και τη Σουηδία που αποδεικνύουν ότι οι φώκιες τρώνε ψάρια από τα αλιευτικά εργαλεία, εκτός αν αυτά είναι ανθεκτικά στις φώκιες. Στην πραγματικότητα, μόνο οι παγίδες, οι βολκοί (μακρόστενα αλιευτικά δίχτυα σε σχήμα σάκου που διατηρούνται ανοιχτά με στεφάνες) ή παρόμοια εργαλεία μπορούν να γίνουν εν μέρει ανθεκτικά στις φώκιες, διατηρώντας παράλληλα τη βιωσιμότητα της εμπορικής αλιείας. Μελέτες υποδεικνύουν ότι οι φώκιες αφαιρούν μεγάλο αριθμό ψαριών από τον εξοπλισμό χωρίς να αφήσουν ίχνη, οπότε είναι δύσκολο να εκτιμηθεί ποσοτικά ο αντίκτυπος της φώκιας στον πληθυσμό των ψαριών. Οι φώκιες καταναλώνουν 3 έως 5 κιλά ψάρια ημερησίως, γεγονός που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τα είδη ή τους πληθυσμούς ψαριών που προστατεύονται από την ενωσιακή ή την εθνική νομοθεσία. Η ερασιτεχνική και εμπορική αλιεία με απλάδια μειώθηκε κατά 30-40 % τις τελευταίες δεκαετίες στο εξωτερικό αρχιπέλαγος, ενώ σε ορισμένες περιοχές σταμάτησε εντελώς λόγω της θηρευτικής δραστηριότητας στην οποία επιδίδονται οι φώκιες. Η θήρα φώκιας διεξάγεται κυρίως σε θαλάσσιες περιοχές του εξωτερικού αρχιπελάγους όπου η αλληλεπίδραση με άλλες ανθρώπινες δραστηριότητες είναι αμελητέα. Στην έκθεση της Φινλανδίας επισημαίνεται ότι η απαγόρευση του εμπορίου προϊόντων φώκιας μειώνει τις πιθανότητες ανάπτυξης βιώσιμων δραστηριοτήτων με βάση τις φώκιες, όπως ο τουρισμός. Οι θετικές επιπτώσεις της θήρας που διεξάγεται κοντά σε αλιευτικό εξοπλισμό είναι προσωρινές, καθώς νέες φώκιες εμφανίζονται μέσα σε λίγες ημέρες ή ακόμα και ώρες. Σε γενικές γραμμές, η θήρα φώκιας δεν μπορεί να θεωρηθεί ο μόνος τρόπος για να μετριαστούν τα προβλήματα που προκαλούν τα εν λόγω θηλαστικά.

Στη Σουηδία, η θήρα φώκιας επιτρέπεται και υπόκειται σε αυστηρές ρυθμίσεις από τη σουηδική υπηρεσία για την προστασία του περιβάλλοντος σε περιοχές όπου ο αυξανόμενος πληθυσμός φώκιας προκαλεί σοβαρές ζημιές στον αλιευτικό εξοπλισμό και τρώει τα αλιεύματα. Η ποσόστωση θήρευσης και τα πυρομαχικά που πρέπει να χρησιμοποιούνται υπόκεινται επίσης σε αυστηρές ρυθμίσεις. Σε αποφάσεις της σουηδικής υπηρεσίας για την προστασία του περιβάλλοντος επισημαίνεται ότι η μέθοδος θανάτωσης που χρησιμοποιείται πρέπει να προκαλεί ακαριαίο θάνατο, να αποφεύγεται η περιττή ταλαιπωρία, και ότι η θήρα φώκιας από βάρκα προϋποθέτει ότι ο κυνηγός έχει ολοκληρώσει κύκλο μαθημάτων σε κυνηγετικό σύλλογο στη Σουηδία ή τη Φινλανδία, και ότι η βάρκα παραμένει ακίνητη. Ο σουηδικός νόμος περί κυνηγιού ορίζει επίσης ότι η θήρα δεν μπορεί να προκαλεί περιττή ταλαιπωρία των ζώων. Στη Σουηδία διεξάγονται έρευνες για την ανάπτυξη αλιευτικού εξοπλισμού που είναι ανθεκτικός στις φώκιες. Ο αριθμός των εν λόγω θηλαστικών που αποτελούν αντικείμενο θήρας με σκοπό την προστασία του κλάδου της αλιείας, που είναι και ο μόνος επιτρεπόμενος τύπος θήρας, αντιπροσωπεύει πολύ μικρό ποσοστό του πληθυσμού φώκιας. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με την έκθεση της Σουηδίας, ο αντίκτυπος στον πληθυσμό φώκιας και στα οικοσυστήματα είναι ελάχιστος.

θ) Συνολική αξιολόγηση

Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να παράσχουν συνολική αξιολόγηση όσον αφορά τρεις πτυχές του κανονισμού στην επικράτειά τους: τη λειτουργία (ικανότητα να επιτελέσει τη συνήθη λειτουργία του), την αποτελεσματικότητα (ικανότητα παραγωγής του επιθυμητού αποτελέσματος) και τον αντίκτυπό του (για παράδειγμα, αλλαγή της αγοράς για τα προϊόντα φώκιας).

Ορισμένα κράτη μέλη (Βέλγιο, Βουλγαρία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λιθουανία, Σλοβακία και Τσεχία) ανέφεραν ότι δεν διεξάγεται εμπόριο προϊόντων φώκιας στην επικράτειά τους και, ως εκ τούτου, δεν είναι σε θέση να αξιολογήσουν τη λειτουργία, την αποτελεσματικότητα και τον αντίκτυπο του κανονισμού. Κάποια άλλα (Γερμανία, Κάτω Χώρες, Κύπρος, Ρουμανία και Σλοβενία) δεν παρείχαν καμία αξιολόγηση, πιθανόν για τον ίδιο λόγο.

Ορισμένα κράτη μέλη (Αυστρία, Δανία, Εσθονία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Κροατία, Λετονία, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Σουηδία και Φινλανδία) θεωρούν ότι ο κανονισμός ανταποκρίνεται στον σκοπό του και δεν έχουν αντιμετωπίσει μέχρι στιγμής κανένα πρόβλημα. Έχουν θεσπιστεί διαδικασίες στις οικείες τελωνειακές αρχές για την ορθή εφαρμογή του κανονισμού. Η Δανία, η Εσθονία, η Σουηδία και η Φινλανδία υπέβαλαν συγκεκριμένες παρατηρήσεις, οι οποίες παρουσιάζονται κατωτέρω.

Η Δανία έθιξε το γεγονός ότι η θήρα φώκιας είναι πολύ σημαντική για τη Γροιλανδία και ότι η δανική κυβέρνηση θεωρεί αναγκαίο να προωθηθεί η αντίληψη ότι η θήρα φώκιας στη Γροιλανδία αποτελεί βιώσιμο νόμιμο επάγγελμα και να ενισχυθεί η εξαγωγή προϊόντων φώκιας από τη Γροιλανδία, μεταξύ άλλων στην ΕΕ. Ωστόσο, η Δανία και η Γροιλανδία ισχυρίστηκαν ότι, μολονότι τα προϊόντα από φώκιες που θηρεύονται από τους Inuit ή άλλες κοινότητες δεν εμπίπτουν στην απαγόρευση εισαγωγών, η εν λόγω απαγόρευση έχει οδηγήσει σε μεγάλη μείωση των πωλήσεων γροιλανδικών δερμάτων φώκιας στην ενωσιακή αγορά. Η Δανία θα επιθυμούσε η ΕΕ να ενημερώσει καλύτερα το κοινό σχετικά με το δικαίωμα της Γροιλανδίας να εξάγει δέρματα φώκιας (υπό ορισμένες προϋποθέσεις).

Η Εσθονία θεωρεί ότι θα πρέπει να αξιοποιούνται πλήρως οι φώκιες που θηρεύονται για σκοπούς διαχείρισης θαλάσσιων πόρων και ότι θα πρέπει να επιτρέπεται η μικρής κλίμακας πώληση με τη μορφή ειδών χειροτεχνίας από τις τοπικές κοινότητες, ώστε να αντισταθμίζονται οι δαπάνες της θήρας και να προβάλλονται η δημιουργικότητα και οι παραδόσεις των συγκεκριμένων κοινοτήτων. Όσον αφορά την Εσθονία, η νομική αδυναμία πώλησης έστω και μικρού αριθμού προϊόντων φώκιας επηρεάζει τον τουρισμό, την ανάπτυξη των τοπικών κοινοτήτων και τη διατήρηση των παραδόσεων σε ορισμένες περιοχές.

Σύμφωνα με τη Φινλανδία, ο αντίκτυπος του κανονισμού έχει υπερβεί τον επιδιωκόμενο σκοπό του. Η απαγόρευση έχει συμβάλει στην υφιστάμενη κακή κατάσταση της παράκτιας αλιείας και έχει

υποβαθμίσει σημαντικά την αξία της φώκιας ως θηράματος. Λόγω της απαγόρευσης, οι θηρευόμενες φώκιες μπορούν να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά από τους κυνηγούς, γεγονός που μειώνει την προθυμία τους να επιδοθούν σε θήρα φώκιας κοντά στον αλιευτικό εξοπλισμό και αναγκάζει τις φώκιες και τους αλιείς που δεν ασκούν πλέον τη δραστηριότητα να συμβιώνουν. Οι πληθυσμοί φώκιας βρίσκονται σε αυξητική πορεία στη Βαλτική Θάλασσα και απαντούν παντού στα παράλια της Φινλανδίας. Η Φινλανδία ανέφερε ότι η θήρα φώκιας που διεξάγεται για την αειφόρο διαχείριση των θαλάσσιων πόρων, στο πλαίσιο πλήρους σεβασμού της καλής μεταχείρισης των ζώων και με αξιοποίηση, και όχι απόρριψη, όλων των μερών του θηρευμένου ζώου, δεν θα πρέπει να εγείρει ηθικούς προβληματισμούς στη δημόσια σφαίρα. Η θανάτωση της φώκιας μπορεί να γίνει γρήγορα, χωρίς την πρόκληση αποφευκταίας ταλαιπωρίας, με τη χρήση μεθόδων που καταστρέφουν τις αισθητηριακές λειτουργίες του εγκεφάλου. Σύμφωνα με τη Φινλανδία, η αντιμετώπιση της φώκιας ως πολύτιμου πόρου, μέσω της δυνατότητας διεξαγωγής ορθά οριοθετημένου εμπορίου προϊόντων φώκιας, θα ενισχύσει το αίσθημα ευθύνης και δέσμευσης για βιώσιμη χρήση των συγκεκριμένων πόρων. Το εμπόριο προϊόντων φώκιας δεν αποτελούσε ποτέ μεγάλο τομέα με σημαντικό κύκλο εργασιών. Ωστόσο, στις παράκτιες περιοχές, το εμπόριο έχει τη δυνατότητα να συνεισφέρει ως πηγή εισοδήματος και να προαγάγει τις πολιτιστικές αξίες. Από έρευνα που διεξήχθη το 2018 προκύπτει ότι το 50 % των Φινλανδών πολιτών διατηρούν θετική στάση απέναντι στο μικρής κλίμακας εμπόριο προϊόντων φώκιας. Σύμφωνα με αριθμητικά στοιχεία από τη Βαλτική Θάλασσα, ο συνολικός πληθυσμός γκρίζας φώκιας ανέρχεται σε 40 000-54 000 ζώα, με ετήσια αύξηση που κυμαίνεται μεταξύ 2 300 και 3 000 ζώων. Μεταξύ 1ης Οκτωβρίου 2018 και 31ης Ιουλίου 2019 θηρεύτηκαν 254 γκρίζες φώκιες στη Βαλτική Θάλασσα. Ο πληθυσμός της δικτυωτής φώκιας ανέρχεται σε τουλάχιστον 20 000 ζώα, με ετήσια αύξηση 1 000 ζώα. Η γκρίζα φώκια συνήθιζε να κατοικεί μόνο σε περιοχές της βόρειας Βαλτικής Θάλασσας, όμως ο αυξανόμενος πληθυσμός της εξαπλώνεται πλέον σε ολόκληρη τη Βαλτική Θάλασσα, μολύνοντας με παράσιτα το ανατολικό απόθεμα γάδου, γεγονός που αυξάνει τη θνησιμότητα του γάδου. Σύμφωνα με τη Φινλανδία, η ΕΕ θα πρέπει να εξετάσει σοβαρά το ενδεχόμενο τροποποίησης του κανονισμού για την απαγόρευση του εμπορίου προϊόντων φώκιας, ώστε να μειωθούν οι σημαντικές αρνητικές κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της απαγόρευσης στην αλιεία και στη θηρευτική κουλτούρα.

Οι σουηδικές αρχές και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις υπέβαλαν τις ακόλουθες παρατηρήσεις σχετικά με τον αντίκτυπο του κανονισμού. Η θήρα φώκιας αποτελούσε ανέκαθεν μέρος του σουηδικού πολιτισμού και ιστορίας, και ταυτόχρονα ένα μέσο με το οποίο η μικρής κλίμακας αλιεία εξασφαλίζει ένα επιπλέον εισόδημα από την πώληση του κρέατος, του δέρματος και των οστών τα οποία χρησιμοποιούνται για την κατασκευή εργαλείων, κοσμημάτων και όπλων. Λόγω της απαγόρευσης, τα άτομα που επιδίδονται στη θήρα φώκιας έχουν μειωθεί, ενώ ο αυξανόμενος πληθυσμός των εν λόγω θηλαστικών υπερβαίνει το ασφαλές βιολογικό επίπεδο και προκαλεί παρασιτική προσβολή των αποθεμάτων ψαριών, ανταγωνισμό για τα ψάρια και καταστροφή του αλιευτικού εξοπλισμού. Μια βασική ανησυχία που επισημαίνεται από τη σουηδική υπηρεσία για την προστασία του περιβάλλοντος συνίσταται στο γεγονός ότι η εμπορική απαγόρευση που προβλέπεται στο ισχύον καθεστώς για τις φώκιες εμποδίζει τη χρήση της φώκιας ως πόρου, καθώς και την αποτελεσματική διαχείριση του αυξανόμενου πληθυσμού φώκιας, ο οποίος προκαλεί σοβαρές ζημιές στα αλιεύματα και στον εξοπλισμό. Η Σουηδία έχει δεσμευτεί να διασφαλίσει ευνοϊκή κατάσταση διατήρησης της γκρίζας φώκιας. Σύμφωνα με τον σουηδικό οργανισμό διαχείρισης θαλασσών και υδάτων, το κοινό μπορεί ωστόσο να δεχτεί τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της απαιτούμενης διαχείρισης του αυξανόμενου πληθυσμού φώκιας αν το εμπόριο προϊόντων φώκιας εγκριθεί εκ νέου για τους παραπάνω λόγους. Σύμφωνα με τη Σουηδία, για να δικαιολογηθεί η αποζημίωση που χορηγείται βάσει της εθνικής νομοθεσίας στους αλιείς για ζημιές που προκαλούνται από φώκιες, θα πρέπει η γκρίζα φώκια να θεωρείται πόρος. Η οικονομική αξία του θηρευτικού τουρισμού και η πώληση προϊόντων φώκιας θα πρέπει να αναλύονται σε σύγκριση με το ύψος της αποζημίωσης για ζημιές που προκαλούνται από φώκιες. Το σουηδικό συμβούλιο γεωργίας θέτει ως κατευθυντήρια αρχή ότι όλα τα είδη που έχουν το φυσικό τους περιβάλλον στη Σουηδία θα πρέπει να υπόκεινται σε μακροπρόθεσμη βιώσιμη διαχείριση η οποία δεν επηρεάζει αρνητικά την κατάσταση διατήρησής τους. Σύμφωνα με το τροποποιημένο καθεστώς της ΕΕ για τις φώκιες, είναι παράνομη η εμπορική χρήση φώκιας που θηρεύεται για την αειφόρο διαχείριση θαλάσσιων πόρων. Συνεπώς, παρότι η θήρα φώκιας είναι νόμιμη στη Βαλτική Θάλασσα, τα θηράματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο στο

νοικοκυριό του θηρευτή, ειδάλλως καταλήγουν ως απόβλητα σε χώρους υγειονομικής ταφής, γεγονός που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μη βιώσιμο από περιβαλλοντική και δεοντολογική άποψη. Για τον λόγο αυτό, η Σουηδία στην έκθεσή της αναφέρει ότι θα πρέπει να επιτραπεί το μικρής κλίμακας εμπόριο προϊόντων φώκιας. Ο εθνικός οργανισμός εμπορίου υπενθύμισε ότι, στο πλαίσιο προηγούμενων διαπραγματεύσεων, η Σουηδία είχε ζητήσει εξαίρεση από την απαγόρευση εμπορίας προϊόντων φώκιας. Οι ενώσεις αλιέων της Σουηδίας θίγουν το γεγονός ότι οι φώκιες προκαλούν ολοένα και περισσότερες ζημιές στον τομέα της μικρής κλίμακας παράκτιας αλιείας και ότι οι ίδιοι θα εξακολουθήσουν να επιδίδονται στη θήρα φώκιας για λόγους διαχείρισης των πόρων στη Βαλτική Θάλασσα. Εκφράζουν τη λύπη τους για το γεγονός ότι ένας τέτοιος πολύτιμος πόρος μετατρέπεται σε απόβλητα, δεδομένου ότι τα περισσότερα θηράματα καταλήγουν σε χώρους αποβλήτων όπου οι κυνηγοί πρέπει μάλιστα να καταβάλουν αντίτιμο για τη διάθεση των θηραμάτων τους. Σύμφωνα με την ένωση κυνηγών, η θήρα φώκιας αποτελεί μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς και τρόπο προστασίας της βιοποικιλότητας των αποθεμάτων ψαριών. Η προστατευτική θήρα που διεξάγεται επί του παρόντος διέπεται από αυστηρούς κανόνες, όμως το πραγματικό πρόβλημα είναι ότι οι φώκιες που θηρεύονται νόμιμα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ή να πουληθούν λόγω της εμπορικής απαγόρευσης. Σύμφωνα με τη σουηδική ένωση κυνηγών, η προστατευτική θήρα απαιτεί σημαντικές επενδύσεις σε γνώσεις και εξοπλισμό και μετατρέπεται σε τομέα για ελάχιστους ειδήμονες, το ενδιαφέρον των οποίων για τη θήρα μειώνεται όταν ικανοποιηθούν οι προσωπικές ανάγκες τους για κρέας και δέρμα φώκιας.

4. Εκθέσεις των αναγνωρισμένων οργανισμών

Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) του βασικού κανονισμού, όπως τροποποιήθηκε, τα προϊόντα φώκιας που μπορούν να διατεθούν στην ενωσιακή αγορά στο πλαίσιο της εξαίρεσης για τους «Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες» πρέπει να συνοδεύονται από έγγραφο πιστοποίησης που χορηγείται από οργανισμό που έχει αναγνωρίσει προς τούτο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 3 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/1850 της Επιτροπής (εκτελεστικός κανονισμός).

Μέχρι στιγμής, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αναγνωρίσει τρεις οργανισμούς:

- το Υπουργείο Αλιείας, Θήρας και Γεωργίας της Γροιλανδίας[13]
- το Υπουργείο Περιβάλλοντος της κυβέρνησης της Nunavut (Καναδάς)[14]
- την κυβέρνηση των Βορειοδυτικών Εδαφών του Καναδά[15]

Για την τρέχουσα διαδικασία, οι αναγνωρισμένοι οργανισμοί έλαβαν προθεσμία έως τις 30 Ιουνίου 2019 για να συμπληρώσουν ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο. Η περίοδος αναφοράς για τη Γροιλανδία και τη Nunavut ήταν από τις 26 Οκτωβρίου 2015 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018, και για τα Βορειοδυτικά Εδάφη του Καναδά από τις 14 Φεβρουαρίου 2017 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018.

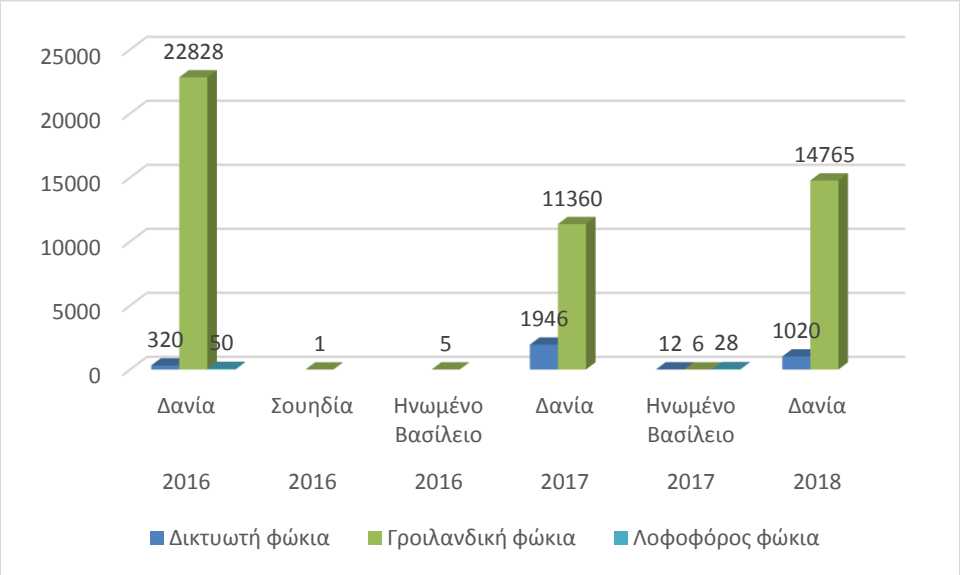
α) Έγγραφα πιστοποίησης

Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, οι αναγνωρισμένοι οργανισμοί της Γροιλανδίας και της Nunavut χορήγησαν σημαντικό αριθμό εγγράφων πιστοποίησης τα οποία συνόδευαν τα οικεία προϊόντα φώκιας ώστε να μπορέσουν να διατεθούν στην ενωσιακή αγορά. Τα εν λόγω προϊόντα φώκιας περιλάμβαναν κατεργασμένα/δεψασμένα δέρματα ή δορά φώκιας, προϊόντα από εμπορικά δεψασμένο δέρμα φώκιας, καθώς και αξεσουάρ κατασκευασμένα από δέρμα φώκιας, όπως κεφαλόδεσμους, καπέλα, παντόφλες, φουρκέτες για τα μαλλιά ή γυναικεία πορτοφόλια.

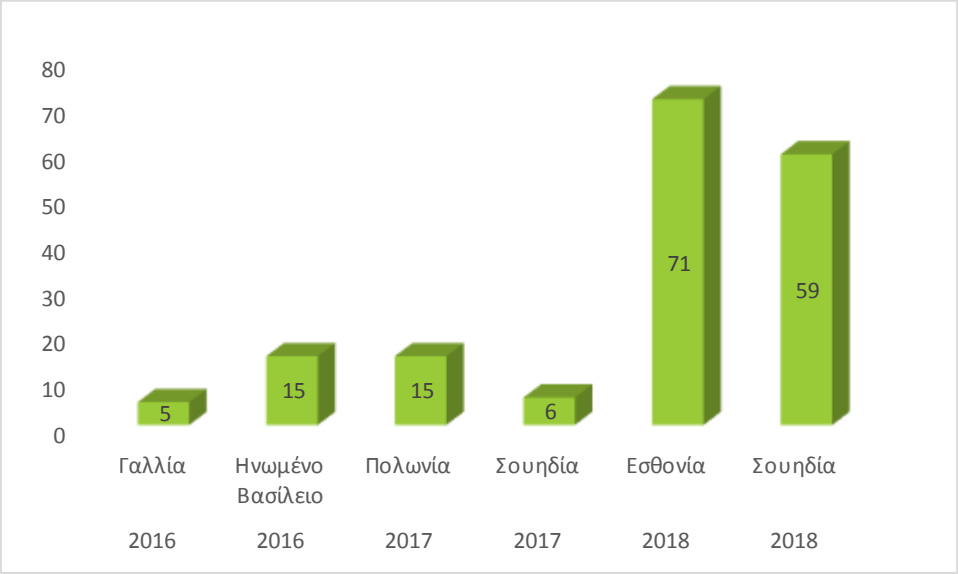
Το Υπουργείο Αλιείας, Θήρας και Γεωργίας της Γροιλανδίας χορήγησε έγγραφα πιστοποίησης ως συνοδευτικά προϊόντων που προέρχονταν από δικτυωτές, γροιλανδικές και λοφοφόρους φώκιες, τα οποία διατέθηκαν στην ενωσιακή αγορά στη Δανία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Σουηδία. Στον

[13] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?qid=1571662742841&uri=CELEX:32015D1027(02)
[14] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?qid=1571662612122&uri=CELEX:32015D1027(01)
[15] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32017D0265

κατωτέρω πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των τεμαχίων προϊόντων φώκιας από ένα συγκεκριμένο είδος φώκιας τα οποία εισήγαγαν τα τρία αυτά κράτη μέλη της ΕΕ κατά τα τρία τελευταία έτη της περιόδου αναφοράς.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος της κυβέρνησης της Nunavut (Καναδάς) χορήγησε έγγραφα πιστοποίησης ως συνοδευτικά προϊόντων που προέρχονταν αποκλειστικά από δικτυωτές φώκιες τα οποία διατέθηκαν στην ενωσιακή αγορά στη Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Πολωνία, τη Σουηδία και την Εσθονία. Στον κατωτέρω πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των τεμαχίων προϊόντων δικτυωτής φώκιας τα οποία εισήγαγαν τα συγκεκριμένα κράτη μέλη της ΕΕ κατά τα τρία τελευταία έτη της περιόδου αναφοράς.

Στον πίνακα δεν φαίνεται ότι η Εσθονία εισήγαγε επίσης ένα προϊόν γροιλανδικής φώκιας το 2018. Για λόγους ενημέρωσης και μόνο, το Υπουργείο Περιβάλλοντος της κυβέρνησης της Nunavut χορήγησε έγγραφα πιστοποίησης ως συνοδευτικά 377 προϊόντων δικτυωτής φώκιας και 23 προϊόντων γροιλανδικής φώκιας τα οποία διατέθηκαν στη νορβηγική αγορά το 2018.

Η κυβέρνηση των Βορειοδυτικών Εδαφών του Καναδά δεν έχει εκδώσει κανένα έγγραφο πιστοποίησης κατά τα δύο έτη της περιόδου αναφοράς, καθώς οι πωλήσεις ακατέργαστης δοράς φώκιας μέσω δημοπρασιών έχουν περιοριστεί στην εγχώρια καναδική αγορά, στην οποία δεν

απαιτείται πιστοποίηση καταγωγής. Σύμφωνα με τον αναγνωρισμένο οργανισμό, η έλλειψη αγοράς/ζήτησης στην ΕΕ οφείλεται στην απαγόρευση της ΕΕ όσον αφορά τις φώκιες.

Οι τρεις αναγνωρισμένοι οργανισμοί ανέφεραν ορισμένα ζητήματα όσον αφορά τα έγγραφα πιστοποίησης.

Σύμφωνα με τον αναγνωρισμένο φορέα της Γροιλανδίας, ο εκτελωνισμός στα σύνορα για πακέτα δεψασμένων δερμάτων από τις εταιρείες Great Greenland Furhouse/Kopenhagen Fur στο Ηνωμένο Βασίλειο απαιτεί δυσανάλογα μεγάλο χρονικό διάστημα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ορισμένοι πελάτες να μην επιθυμούν πλέον να αγοράζουν δέρμα φώκιας, καθώς δεν μπορούν να είναι σίγουροι ότι θα λάβουν τα προϊόντα τους γρήγορα.

Ο αναγνωρισμένος οργανισμός της Nunavut εντόπισε αρκετά προβλήματα όσον αφορά τα έγγραφα πιστοποίησης και ζήτησε να μάθει από την ΕΕ αν θα ήταν αποδεκτό να προβεί στις ακόλουθες ενέργειες:

- Έκδοση ενιαίου πιστοποιητικού για πολλαπλά δέρματα, δεδομένου ότι το σύστημα του αναγνωρισμένου οργανισμού της Nunavut έχει συσταθεί επί του παρόντος για να εκδίδει πιστοποιητικά μόνο για μεμονωμένα δέρματα. Μόλις επιλυθεί το ζήτημα αυτό, η Nunavut θα ήθελε να αυτοματοποιήσει πλήρως τη έκδοση πιστοποιητικών.

- Έκδοση πιστοποιητικού σε χειροτέχνες της Nunavut οι οποίοι πιστοποιούν ότι στην εργασία τους χρησιμοποιούν μόνο δέρματα από φώκιες που έχουν θηρευτεί από Inuit. Ουσιαστικά, ένα προϊόν φώκιας μπορεί να κατασκευαστεί από διάφορα δέρματα, ή ένα δέρμα μπορεί να μεταποιηθεί σε διάφορα προϊόντα φώκιας. Ορισμένοι χειροτέχνες αγοράζουν δέρματα από άλλους αναγνωρισμένους οργανισμούς και τα συνδυάζουν με δέρματα της Nunavut για να κατασκευάσουν τα τελικά προϊόντα τους. Η κυβέρνηση της Nunavut θα δεσμευτεί να εντοπίσει τα εν λόγω άτομα και να ζητήσει στοιχείο ιχνηλασιμότητας για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης.

- Μη υποχρεωτική αναφορά του ονόματος του κράτους μέλους της ΕΕ στην αγορά του οποίου θα διατεθεί το προϊόν. Σε ορισμένες περιπτώσεις, το προϊόν μπορεί να εισέλθει στην ΕΕ, να εξέλθει και κατόπιν να εισέλθει εκ νέου· σε άλλες περιπτώσεις, μπορεί να υποστεί κατεργασία σε συγκεκριμένο κράτος μέλος, αλλά ο αναγνωρισμένος οργανισμός να μη γνωρίζει σε ποια αγορά θα διατεθεί το τελικό προϊόν. Ο τρέχων μορφότυπος πιστοποιητικού απαιτεί από τον αναγνωρισμένο φορέα να συμπεριλάβει το όνομα του κράτους μέλους, και αυτό θα πρέπει να μετατραπεί σε καθολική εισαγωγή στην ΕΕ.

- Διερεύνηση άλλων μέσων, πλην του φυσικού πιστοποιητικού, που να αποδεικνύουν την προέλευση από τους Inuit, για παράδειγμα, σφραγίδα τοποθετημένη με δερματοστιξία στα δέρματα που ιχνηλατήθηκαν και πιστοποιήθηκαν από την κυβέρνηση της Nunavut, ή ετικέτες με κωδικό QR και σφραγίδα που αποτυπώνεται ανάγλυφα από την κυβέρνηση της Nunavut, η οποία είναι σχεδόν αδύνατον να αποτελέσει αντικείμενο απομίμησης.

Ο αναγνωρισμένος οργανισμός της Nunavut θα ήθελε επίσης να ξέρει τι πρέπει να κάνει αν ένα άτομο εισέλθει στην ΕΕ με προϊόντα προς πώληση και με προσωπικά αντικείμενα φτιαγμένα από δέρμα φώκιας.

Για τον αναγνωρισμένο οργανισμό των Βορειοδυτικών Εδαφών, το βασικό πρόβλημα είναι ότι το υφιστάμενο σύστημά του μπορεί να επαληθεύσει μόνο χειρόγραφα πιστοποιητικά για ολόκληρα δέρματα φώκιας (ακατέργαστα ή κατεργασμένα). Δεν είναι σε θέση να επεξεργαστεί μεμονωμένα προϊόντα που έχουν κατασκευαστεί από ένα ή περισσότερα δέρματα φώκιας και, συνεπώς, το πιστοποιητικό για κάθε τεμάχιο πρέπει να συντάσσεται χειρόγραφα. Η εφαρμογή του εγγράφου πιστοποίησης απαιτεί τροποποιήσεις στο οικείο σύστημα, γεγονός που συνεπάγεται χρηματοδότηση. Όλες οι φώκιες που θηρεύονται από Inuit/Inuvialuit στη Nunavut και στα Βορειοδυτικά Εδάφη θα πρέπει να θεωρείται ότι συμμορφώνονται, και τα εν λόγω δέρματα θα πρέπει να πιστοποιούνται

αυτόματα. Οι μηχανισμοί διασφάλισης της συμμόρφωσης έχουν γνωστοποιηθεί επαρκώς μέσω της διαδικασίας του οργανισμού πιστοποίησης. Ισχύουν κυρώσεις για μη συμμόρφωση, οι οποίες μέχρι στιγμής δεν έχει χρειαστεί να επιβληθούν. Ο αναγνωρισμένος οργανισμός των Βορειοδυτικών Εδαφών εκφράζει τη λύπη του για την απουσία δέσμευσης της ΕΕ να παράσχει χρηματοδοτική ή τεχνική υποστήριξη προκειμένου να καταστεί λειτουργική η εξαίρεση, και προτρέπει την ΕΕ να παράσχει στοχευμένη χρηματοδότηση έργων στον τομέα της εκπαίδευσης και της προβολής, γεγονός που θα επιτρέψει στους Inuit/Inuvialuit να προβάλουν τις αναδυόμενες οικονομικές δραστηριότητές τους στους καταναλωτές και τους λαούς της Ευρώπης.

Οι αναγνωρισμένοι οργανισμοί κλήθηκαν να περιγράψουν τους τρόπους παρακολούθησης της συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 του βασικού κανονισμού, όπως τροποποιήθηκε, το οποίο επιτρέπει τη διάθεση στην αγορά προϊόντων φώκιας μόνο όποτε τα προϊόντα αυτά προέρχονται από τη θήρα στην οποία παραδοσιακά επιδίδονται οι Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες και η οποία συμβάλλει στην επιβίωσή τους, και με δέουσα προσοχή στη σωστή μεταχείριση των ζώων.

Όσον αφορά τη Γροιλανδία, το Υπουργείο Αλιείας, Θήρας και Γεωργίας παρέπεμψε την Επιτροπή στις πληροφορίες που υποβλήθηκαν προτού αναγνωριστεί ως οργανισμός πιστοποίησης, οι οποίες εξακολουθούν να είναι έγκυρες.

Η Nunavut πιστοποιεί ότι, παραδοσιακά και ιστορικά, οι Inuit επιδίδονταν ανέκαθεν σε θήρα φώκιας στη Nunavut, και ότι κάθε θανάτωση φώκιας στη Nunavut συνιστά από τη φύση της τρόπο επιβίωσης. Δεν χορηγούνται εμπορικές άδειες στους Inuit που ζουν στην επικράτεια. Ο νόμος της Nunavut για την άγρια ζωή προβλέπει μη βάναυση αντιμετώπιση της θηρευμένης φώκιας και επιβάλλεται από τους υπαλλήλους διατήρησης. Η ιχνηλασιμότητα των δερμάτων φώκιας πραγματοποιείται μέσω του συστήματος παρακολούθησης γούνας (Fur Tracking System). Το Υπουργείο Περιβάλλοντος της κυβέρνησης της Nunavut έχει εκδώσει πιστοποιητικά για όλα τα πιστοποιήσιμα δέρματα και προϊόντα φώκιας που εμπίπτουν στην εξαίρεση για τις «αυτόχθονες κοινότητες». Τρεις βασικές αρχές σχετικά με τη θήρα φώκιας λειτουργούν ως οδηγός για τους Inuit και την κυβέρνηση της Nunavut: 1) βιώσιμη θήρα, στο πλαίσιο της οποίας οι πόροι προστατεύονται από την υπερβολική θήρα και αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης προκειμένου να διατηρηθεί η θέση της φώκιας στο παγκόσμιο οικοσύστημα· 2) πλήρης χρήση, στο πλαίσιο της οποίας το κρέας παρέχει τροφή, τα δέρματα χρησιμοποιούνται για την ένδυση και το λίπος αποτελεί πλούσια πηγή οξέων ωμέγα-3· και 3) μη βάναυση θήρα, στο πλαίσιο της οποίας οι φώκιες πρέπει να αντιμετωπίζονται με σεβασμό και να θηρεύονται μόνο για την κάλυψη αναγκών, ενώ η ίδια η θανάτωση να γίνεται με καθαρό και ακαριαίο τρόπο.

Όσον αφορά τα Βορειοδυτικά Εδάφη, η κυβέρνηση των Βορειοδυτικών Εδαφών και η εταιρεία Inuvialuit Regional Corporation αποτελούν τους μόνους επιλέξιμους εκπροσώπους των Βόρειων πολιτισμών/κοινοτήτων. Δεν έχει εκπονηθεί ακόμα μελέτη σχετικά με τον τομέα και τις δυνατότητές του.

Κανένας από τους αναγνωρισμένους οργανισμούς δεν αντιμετώπισε κάποια περίπτωση μη συμμόρφωσης. Στη Nunavut, η μικρή ομάδα χειροτεχνών που απασχολούνται στον εν λόγω τομέα ακολουθούν αυστηρά τους κανόνες πρόσβασης στην ενωσιακή αγορά. Ο αναγνωρισμένος οργανισμός της Nunavut, εκτός από τα στοιχεία επικοινωνίας του, έχει διανείμει εκπαιδευτικό υλικό εντός της επικράτειας αλλά και σε σημαντικές ομάδες εκτός της Nunavut με σκοπό να εξασφαλίσει σαφήνεια όσον αφορά τη διαδικασία πιστοποίησης.

Οι τρεις αναγνωρισμένοι οργανισμοί υπόκεινται σε έλεγχο σε ετήσια βάση. Στη Γροιλανδία, ο έλεγχος αυτός δεν έχει ως αποκλειστικό αντικείμενο τη διαδικασία πιστοποίησης του καθεστώτος της ΕΕ για τις φώκιες. Στη Nunavut, μπορούν να διεξαχθούν πιο εμπεριστατωμένοι έλεγχοι αν προκύψουν συγκεκριμένα ζητήματα.

Οι τρεις αναγνωρισμένοι οργανισμοί καταρτίζουν τακτικές εκθέσεις δραστηριοτήτων. Στη Γροιλανδία, σε ετήσια βάση. Στη Nunavut, υποβάλλονται τριμηνιαίες ενημερώσεις στον υπουργό

σχετικά με την πορεία όλων των προγραμμάτων, έργων, δραστηριοτήτων και πρωτοβουλιών που αφορούν τη χρήση δέρματος φώκιας. Στα Βορειοδυτικά Εδάφη, υποβάλλονται τακτικές εκθέσεις στον υπουργό σχετικά με πρωτοβουλίες που αφορούν τη βιομηχανία γούνας, οι οποίες καλύπτουν τα προϊόντα φώκιας, τις ετήσιες πωλήσεις πρώτων υλών και τη στήριξη των παραδοσιακών οικονομιών. Οι αναγνωρισμένοι οργανισμοί δεν κλήθηκαν να παράσχουν ακριβή στοιχεία σχετικά με τα περιεχόμενα των εν λόγω εκθέσεων δραστηριοτήτων.

β) Επεξεργασία δεδομένων

Οι τρεις αναγνωρισμένοι οργανισμοί χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό σύστημα για την ανταλλαγή και καταγραφή των δεδομένων που περιλαμβάνονται στα έγγραφα πιστοποίησης. Η Nunavut χρησιμοποιεί το σύστημα παρακολούθησης γούνας (Fur Tracking System) για πληροφορίες σχετικά με την καταγωγή των δερμάτων και για την έκδοση πιστοποιητικών για δέρματα φώκιας.

Κανένας από τους αναγνωρισμένους οργανισμούς δεν ανέφερε κάποιο πρόβλημα όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την επεξεργασία των εγγράφων πιστοποίησης. Όσον αφορά τη Nunavut, το σύστημα παρακολούθησης γούνας είναι εν μέρει ένα χρηματοοικονομικό σύστημα και, ως εκ τούτου, τα περιεχόμενά του είναι εμπιστευτικά.

γ) Πληροφορίες μέσω ετικέτας κωδικού QR

Κατόπιν αιτήματος της Γροιλανδίας, η Επιτροπή συμφώνησε να τοποθετείται ετικέτα κωδικού QR στα προϊόντα φώκιας, με σκοπό να βελτιωθεί η ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με την ύπαρξη και τη νομιμότητα της εξαίρεσης των Inuit. Η διάθεση στην ενωσιακή αγορά διευκολύνεται όταν ένα προϊόν φώκιας φέρει τον συγκεκριμένο κωδικό και συνοδεύεται από το οικείο έγγραφο πιστοποίησης, το οποίο εκδίδει ένας από τους αναγνωρισμένους οργανισμούς. Ο εν λόγω κωδικός QR συνδέεται με ιστοσελίδα στην οποία παρέχονται πληροφορίες σχετικά με το καθεστώς της ΕΕ για τις φώκιες.

Η Γροιλανδία και η Nunavut χρησιμοποιούν τον κωδικό QR. Η Nunavut τον τοποθετεί στα δέρματα φώκιας καθώς και στις ετικέτες των προϊόντων που χρησιμοποιούν οι τεχνίτες και οι χειροτέχνες. Τα Βορειοδυτικά Εδάφη δεν τον χρησιμοποιούν ακόμα διότι θα πρέπει να συσχετιστεί με την υφιστάμενη σήμανση ή την εμπορική επωνυμία προϊόντων, γεγονός που απαιτεί τροποποίηση των καταχωρισμένων εμπορικών σημάτων ούτως ώστε να συμπεριληφθεί σε αυτά ο κωδικός QR.

δ) Συνολική αξιολόγηση

Οι αναγνωρισμένοι οργανισμοί υπέβαλαν την αξιολόγησή τους όσον αφορά τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα της εξαίρεσης για τους «Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες» στην επικράτειά τους.

Στη Γροιλανδία, το Υπουργείο Αλιείας, Θήρας και Γεωργίας αναγνωρίζει τη δέσμευση της ΕΕ να σέβεται και να προάγει τα δικαιώματα των αυτόχθονων λαών, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος να επιδίδονται ελεύθερα στις οικονομικές δραστηριότητές τους. Ωστόσο, στην πράξη, θεωρεί ότι το καθεστώς της ΕΕ για τις φώκιες έχει αρνητικές επιπτώσεις στους Inuit ή σε άλλες αυτόχθονες κοινότητες. Το Υπουργείο διαβλέπει ότι είναι αναγκαίο να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση και να βελτιωθεί η ενημέρωση των Ευρωπαίων πολιτών σχετικά με τη νομιμότητα του εμπορίου προϊόντων από φώκιες που έχουν θηρευτεί από Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες, ώστε να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών στα προϊόντα φώκιας από τη Γροιλανδία.

Για την κυβέρνηση της Nunavut, η εξαίρεση για τους «Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες» λειτουργεί ορθά. Πρέπει, ωστόσο, να επιλυθούν ορισμένα πρακτικά ζητήματα σχετικά με την έκδοση πιστοποιητικών, σε συμφωνία με την ΕΕ. Η Nunavut θα ήθελε να επιτρέπεται η χρήση του πιστοποιητικού ενός δέρματος για όλα τα προϊόντα που προέρχονται από το συγκεκριμένο δέρμα. Θα ήθελε επίσης να απλουστευθεί το πιστοποιητικό αυτό καθαυτό ώστε να μειωθούν οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ένας κατασκευαστής (π.χ. χώρα διάθεσης στην αγορά), και ενδεχομένως, μάλιστα,

να περιοριστεί το πιστοποιητικό σε μικρές ταμπέλες με κωδικό QR. Η εξαίρεση θα μπορούσε να παράσχει ένα αποτελεσματικό μέσο για την πρόσβαση των Inuit παραγωγών από τη Nunavut στην ενωσιακή αγορά, εφόσον αντιμετωπιστούν οι ανωτέρω προκλήσεις. Οι απαιτήσεις πιστοποίησης έχουν επιβάλει αδικαιολόγητο φόρτο και λειτουργούν ως αντικίνητρο για τους Inuit παραγωγούς και τους αγοραστές της ΕΕ. Η Nunavut επικροτεί την παροχή στήριξης από την ΕΕ για δραστηριότητες προβολής σε κατασκευαστές, μουσεία και επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου στην ΕΕ σχετικά με την ύπαρξη και τη λειτουργία της εν λόγω εξαίρεσης. Η Nunavut επιθυμεί να στηρίξει την ΕΕ ώστε να διασφαλίσει ότι η νομοθεσία που έχει θεσπιστεί μπορεί να καθορίσει και να καταστήσει εφικτά τα δικαιώματα, την επισιτιστική κυριαρχία και τη μείωση της φτώχειας των αυτόχθονων κοινοτήτων.

Σύμφωνα με την κυβέρνηση των Βορειοδυτικών Εδαφών, τα άμεσα οφέλη από την εξαίρεση είναι πολύ περιορισμένα. Το κόστος πιστοποίησης θα είναι υψηλότερο από την αξία των προϊόντων φώκιας που έχει σκοπό να παρακολουθεί και να πιστοποιεί το σύστημα βάσει του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ και, συνεπώς, το εν λόγω κόστος θα μετακυλιστεί αναγκαστικά στους ίδιους τους Inuvialuit/Inuit. Ο αντίκτυπος της εξαίρεσης των Inuit θα βελτιωνόταν σε μεγάλο βαθμό αν η ΕΕ συμφωνούσε ότι όλες οι φώκιες που θηρεύονται από Inuvialuit στα Βορειοδυτικά Εδάφη θεωρείται ότι συμμορφώνονται και, ως εκ τούτου, πιστοποιούνται αυτόματα. Θα μπορούσε να αναπτυχθεί ένα σύστημα, σε διαβούλευση με την ΕΕ, για τον εντοπισμό δερμάτων και τη χορήγηση ετικετών προϊόντων. Διαφορετικά, απαιτείται εξωτερική χρηματοδότηση για τη δημιουργία και συντήρηση ενός συστήματος —σύμφωνου με τις απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ— το οποίο θα επιτρέπει την αποτελεσματική πρόσβαση των Inuit στην ενωσιακή αγορά. Η εγχώρια και τοπική αγορά των προϊόντων φώκιας και των πρώτων υλών παραμένει υγιής, ωστόσο η αγορά εξαγωγών είναι περιορισμένη έως σχεδόν ανύπαρκτη. Το επίπεδο της θήρας για λόγους επιβίωσης παρέμεινε σχετικά σταθερό με την πάροδο των ετών, αλλά παρουσίασε σημαντική μείωση από το 2000, σε συνάρτηση με τη μειωμένη ζήτηση και τον πραγματικό όγκο των πωλήσεων. Το 2009 η κυβέρνηση των Βορειοδυτικών Εδαφών θέσπισε ένα πρόγραμμα για τον μετριασμό των επιπτώσεων της απαγόρευσης της ΕΕ όσον αφορά τις φώκιες, προκειμένου να σταθεροποιηθούν οι τιμές και να στηριχθεί η παραδοσιακή οικονομία. Τα τελευταία 10 έτη, μόνο το 16 % των ακατέργαστων δερμάτων πουλήθηκαν εκτός Καναδά, με δυνητική απώλεια εισοδήματος ύψους 140 000 δολαρίων Καναδά.

Οι αναγνωρισμένοι οργανισμοί αξιολόγησαν τον αντίκτυπο που έχει ο κανονισμός περί εμπορίου προϊόντων φώκιας στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη των Inuit ή άλλων αυτόχθονων κοινοτήτων στην επικράτειά τους.

Στη Γροιλανδία, η θήρα και το εμπόριο προϊόντων φώκιας έχει θεμελιώδη κοινωνικοοικονομική και πολιτιστική σημασία για τις κοινότητες των Inuit. Η εφαρμογή του καθεστώτος της ΕΕ για τις φώκιες είχε τεράστιο αντίκτυπο στη θήρα φώκιας, ιδίως στις απομακρυσμένες και απομονωμένες περιοχές της βόρειας και ανατολικής Γροιλανδίας. Ο αριθμός των θηλαστικών αυτών που θηρεύτηκαν στη Γροιλανδία την περίοδο 2014-2017 παρουσιάζει μείωση της τάξης του 35 % σε σύγκριση με την περίοδο 2005-2008, δηλαδή πριν από το καθεστώς της ΕΕ για τις φώκιες. Ο αριθμός των δερμάτων φώκιας που πουλήθηκαν στο βυρσοδεψείο Great Greenland A/S την περίοδο 2015-2018 μειώθηκε κατά 66 %, ενώ ο αριθμός των δερμάτων φώκιας που πουλήθηκαν στη διεθνή αγορά την ίδια περίοδο μειώθηκε κατά 54 % —με υψηλότερη τη μείωση της τάξης του 92 % το 2010— και τα δέρματα που πουλήθηκαν στην εθνική αγορά κατά 38 %. Ωστόσο, ο αριθμός των δερμάτων φώκιας για ιδιωτική χρήση τις περιόδους 2005-2008 και 2014-2017 διατηρήθηκε στα ίδια επίπεδα. Το Υπουργείο Αλιείας, Θήρας και Γεωργίας αμφισβητεί το σκεπτικό του καθεστώτος για τις φώκιες και επισημαίνει ότι η βιώσιμη θήρα φώκιας με πλήρη σεβασμό της καλής μεταχείρισης των ζώων θα ήταν εφικτή χωρίς αυτό. Το Υπουργείο εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι δεν πραγματοποιήθηκε προηγούμενη αξιολόγηση, μεταξύ άλλων σχετικά με τις διαφαινόμενες ανησυχίες των σημερινών Ευρωπαίων πολιτών ως βασική αιτιολογία για τον κανονισμό, καθώς και σχετικά με πιθανούς εναλλακτικούς τρόπους αντιμετώπισης των δυνητικών ανησυχιών, με λιγότερους εμπορικούς περιορισμούς. Το Υπουργείο εκφράζει επίσης την ανησυχία του για το γεγονός ότι το καθεστώς της ΕΕ για τις φώκιες, ακόμα και με την εξαίρεση των Inuit, δεν πληροί την έννοια της γαλάζιας

οικονομίας την οποία η ΕΕ στηρίζει σε όλες τις πτυχές της βιώσιμης χρήσης έμβιων πόρων, με εξαίρεση τα είδη φώκιας.

Στη Nunavut και στα Βορειοδυτικά Εδάφη, η θήρα, η κατανάλωση, ο σχεδιασμός και η πώληση προϊόντων φώκιας καθ' όλη τη διάρκεια του έτους αποτελεί μακροχρόνια συνιστώσα της πολιτιστικής έκφρασης και της οικονομικής επιβίωσης της κοινωνίας των Inuit. Στις μέρες μας, οι Inuit εξαρτώνται από τις φώκιες για την επισιτιστική ασφάλεια και το εισόδημά τους σε μια περιοχή με πολύ υψηλές τιμές στα τρόφιμα που πωλούνται στα καταστήματα και με περιορισμένες ευκαιρίες απασχόλησης. Η θήρα φώκιας δίνει τη δυνατότητα στους Inuit να διατηρούν τους δεσμούς τους με τη γη και να μεταδίδουν παραδοσιακές γνώσεις και δεξιότητες στις νεότερες γενιές. Οι κυβερνήσεις της Nunavut και των Βορειοδυτικών Εδαφών συνεργάζονται με ενώσεις τεχνιτών και χειροτεχνών για την προώθηση της βιώσιμης, παραδοσιακής και σύγχρονης οικονομίας στην περιοχή τους, με στόχο την ισότιμη οικονομική ανεξαρτησία ανδρών και γυναικών. Οι γυναίκες Inuit εμπορεύονται τα οικεία προϊόντα φώκιας κυρίως τοπικά, στο πλαίσιο της κοινότητάς τους, και δεν τα εξάγουν στην ΕΕ παρότι αυτό είναι σε συμμόρφωση με τον κανονισμό. Ορισμένοι από τους πρωταρχικούς λόγους είναι ο φόβος παραβίασης του καθεστώτος της ΕΕ για τις φώκιες, οι φραγμοί στο εμπόριο λόγω της απαγόρευσης αυτής καθαυτής (έλλειψη ενδιαφέροντος από τους αγοραστές, έλλειψη συνδέσεων με δυνητικούς αγοραστές), η έλλειψη εμπειρίας στον τομέα του διεθνούς εμπορίου, και η σύγχυση όσον αφορά την πιστοποίηση των δερμάτων έναντι των προϊόντων που κατασκευάζονται από πιστοποιημένα δέρματα. Μέχρι στιγμής, όσον αφορά τη Nunavut, ο κανονισμός δεν είχε θετικό αντίκτυπο στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη των Inuit. Το καθεστώς της ΕΕ για τις φώκιες έχει ανοίξει μια πόρτα, όμως θεωρείται αυστηρά ελεγχόμενο μέσο. Η κυβέρνηση της Nunavut καλεί την ΕΕ σε συνάντηση με τους αναγνωρισμένους οργανισμούς και άλλους εμπλεκόμενους ενδιαφερόμενους φορείς προκειμένου να συζητήσουν τρόπους για την καλύτερη εφαρμογή των απαιτήσεων του κανονισμού ώστε να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη από την εξαίρεση των Inuit στον μεταβαλλόμενο αυτό κόσμο.

Τα Βορειοδυτικά Εδάφη βρίσκονται ακόμα στη διαδικασία δημιουργίας του κατάλληλου διοικητικού περιβάλλοντος για τη συμμόρφωση με την εξαίρεση. Το κρίσιμο πρώτο βήμα για τον προσδιορισμό της τοπικής ικανότητας και των δυνητικών αγορών/της δυνητικής ζήτησης προϊόντων αναβλήθηκε επ' αόριστον. Οι προκαταρκτικές εργασίες σκοπιμότητας αναμένονταν ότι θα αποτελέσουν τη βάση για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με στρατηγικές επενδύσεις στον τομέα και θα ενθαρρύνουν με συναφή και βιώσιμο τρόπο την ανάπτυξη του τομέα, ακόμα όμως δεν έχουν πραγματοποιηθεί. Τον Μάρτιο του 2019 διοργανώθηκε μια εκδήλωση προβολής η οποία συνέβαλε στον εντοπισμό ορισμένων νέων ευκαιριών αγοράς μεταξύ των κατοίκων της περιοχής και των επισκεπτών. Τα Βορειοδυτικά Εδάφη αναγνωρίζουν το γεγονός ότι η ΕΕ αναγνωρίζει αφενός τους Inuit ως χωριστή, σημαντική από πολιτιστικής άποψης κοινωνία, και αφετέρου την ανάγκη να προστατευτούν εξίσου το αρκτικό περιβάλλον και η ύπαρξη των Inuit. Ωστόσο, κατά την άποψή τους, το καθεστώς της ΕΕ για τις φώκιες έχει καταστρέψει την ενωσιακή αγορά προϊόντων φώκιας, με γενικευμένο αρνητικό αντίκτυπο στις τοπικές οικονομίες των Inuit/Inuvialuit. Η κυβέρνηση των Βορειοδυτικών Εδαφών προτρέπει την ΕΕ να εξετάσει την απαγόρευση όσον αφορά τις φώκιες στο πλαίσιο δημόσιου φόρουμ και να εκδώσει ανακοινωθέν με το οποίο να αναγνωρίζει την ύπαρξη της εξαίρεσης για τους Inuit, παραθέτοντας τις μέχρι σήμερα αναγνωρισμένες δικαιοδοσίες. Το φόρουμ θα πρέπει να προαγάγει το δικαίωμα των Inuit να πωλούν ακατέργαστα ή κατεργασμένα προϊόντα φώκιας στο εσωτερικό της ΕΕ, καθώς και το γεγονός ότι οι πολίτες της ΕΕ μπορούν να έχουν νόμιμα στην κατοχή τους πιστοποιημένα εμπορεύματα χονδρικής/λιανικής πώλησης.

Οι αναγνωρισμένοι οργανισμοί κλήθηκαν επίσης να αξιολογήσουν τον αντίκτυπο που έχει ο κανονισμός για τις φώκιες στην επικράτειά τους. Το Υπουργείο Αλιείας, Θήρας και Γεωργίας της Γροιλανδίας θέλει να υπογραμμίσει ότι το εμπόριο προϊόντων φώκιας είναι μια νόμιμη και βιώσιμη διαδικασία που δεν θα πρέπει να παρεμποδίζεται ή να στιγματίζεται, και ότι η καλή μεταχείριση των ζώων αποτελεί θέμα που απασχολεί τους Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες. Σύμφωνα με τη Nunavut και τα Βορειοδυτικά Εδάφη, ο κανονισμός δεν είχε κανένα αντίκτυπο στους πληθυσμούς φώκιας, ούτε η θήρα αυξήθηκε λόγω της εξαίρεσης. Η θήρα διεξαγόταν και εξακολουθεί να διεξάγεται σύμφωνα με τους σχετικούς κανονισμούς και τις αξίες των Inuit. Στα Βορειοδυτικά Εδάφη,

οι Inuvialuit/Inuit που επιδίδονταν σε θήρα φώκιας για λόγους επιβίωσης χρησιμοποιούσαν, ιστορικά, παραδοσιακές μη βάναυσες μεθόδους. Η θήρα φώκιας για λόγους επιβίωσης συνεχίζεται ως μια υγιής και οικονομικά προσιτή πηγή πρωτεϊνών και ελαίου θηλαστικών ωμέγα-3. Το δέρμα της φώκιας προορίζεται για εγχώρια χρήση ή αποτελεί πολύτιμη πηγή εισοδήματος.

5. Συμπεράσματα

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η παρούσα έκθεση βασίζεται στις εισηγήσεις που διαβιβάστηκαν από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ πλην τεσσάρων (Γαλλία, Ελλάδα, Λουξεμβούργο και Μάλτα) και στις εκθέσεις που υποβλήθηκαν από τρεις αναγνωρισμένους οργανισμούς στις χώρες-παρόχους.

α) Εφαρμογή από τα κράτη μέλη της ΕΕ

Μολονότι, σύμφωνα με τις στατιστικές που υπέβαλαν οι αναγνωρισμένοι οργανισμοί της Γροιλανδίας και της Nunavut, αρκετά κράτη μέλη της ΕΕ πραγματοποίησαν εισαγωγές προϊόντων φώκιας που καλύπτονται από την εξαίρεση για τους «Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες», μόνο η Δανία συμπεριέλαβε σχετική αναφορά στην έκθεσή της.

Τα περισσότερα κράτη μέλη δεν έχουν πληθυσμούς φώκιας στην επικράτειά τους. Στα σκανδιναβικά κράτη μέλη της ΕΕ (Δανία, Σουηδία και Φινλανδία) και στην Εσθονία, η εξάπλωση των πληθυσμών φώκιας λαμβάνει διάσταση προβλήματος για τους αλιείς. Οι φώκιες θεωρείται ότι προκαλούν σοβαρές ζημιές στην τοπική αλιεία, καταναλώνοντας τα αλιεύματα, καταστρέφοντας τον αλιευτικό εξοπλισμό και μολύνοντας με παράσιτα τα αποθέματα ψαριών.

Αυτά τα τέσσερα κράτη μέλη επιτρέπουν τη θήρα φώκιας για λόγους διαχείρισης των θαλάσσιων πόρων, υπό τον όρο ότι τηρούνται αυστηροί κανόνες σχετικά με τις ποσοστώσεις/την περίοδο/τις περιοχές θήρας, την εκπαίδευση των κυνηγών, τα ζητήματα που άπτονται της καλής μεταχείρισης των ζώων, τη μέθοδο θανάτωσης που χρησιμοποιείται, τον τύπο τουφεκιών και πυρομαχικών. Εκφράζουν τη λύπη τους για το γεγονός ότι η εξαίρεση που αφορά τη διαχείριση θαλάσσιων πόρων αποσύρθηκε από τον κανονισμό της ΕΕ περί εμπορίου προϊόντων φώκιας, γεγονός που κατέστησε παράνομο για τους κυνηγούς να διαθέτουν στην ενωσιακή αγορά τα προϊόντα που προκύπτουν από τη θήρα φώκιας. Θεωρούν ότι το γεγονός ότι μόνο οι κυνηγοί μπορούν να χρησιμοποιούν τα προϊόντα φώκιας για την κάλυψη των αναγκών τους αποθαρρύνει τη θήρα, η οποία αποδεικνύεται περισσότερο δαπανηρή σε σύγκριση με τα οφέλη που μπορούν να προκύψουν από αυτή. Ισχυρίζονται, επίσης, ότι το γεγονός ότι δεν μπορούν να αξιοποιηθούν πλήρως όλα τα μέρη της θηρευόμενης φώκιας καθώς και το ότι τα σφάγια καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής αντιβαίνει στην αρχή της βιώσιμης χρήσης των πόρων. Σύμφωνα με τη Σουηδία, η φώκια θα πρέπει να εκτιμάται ως πόρος, και η οικονομική αξία του θηρευτικού τουρισμού και η πώληση προϊόντων φώκιας θα πρέπει να αναλύονται σε σύγκριση με το ύψος της αποζημίωσης για ζημιές που προκαλούν οι φώκιες στους αλιείς, το οποίο προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία. Τα τέσσερα κράτη μέλη υποστηρίζουν ότι το εμπόριο προϊόντων φώκιας δεν αποτελούσε ποτέ μεγάλο τομέα με σημαντικό κύκλο εργασιών αλλά, στις παράκτιες περιοχές, έχει τη δυνατότητα να συνεισφέρει ως πηγή εισοδήματος και να ενισχύσει τις πολιτιστικές αξίες. Ζητούν να επιτραπεί η μικρής κλίμακας πώληση με τη μορφή ειδών χειροτεχνίας από τις τοπικές κοινότητες, ώστε να αντισταθμίζονται οι δαπάνες της θήρας και να προβάλλονται η δημιουργικότητα και οι παραδόσεις των συγκεκριμένων κοινοτήτων.

Οι πληθυσμοί φώκιας παρακολουθούνται στενά στα τέσσερα αυτά κράτη μέλη, και ο μικρός αριθμός των εν λόγω θηλαστικών που υποβλήθηκε σε ρύθμιση κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς είχε σχεδόν αμελητέο αντίκτυπο στο μέγεθος και στην κατάσταση διατήρησης των αυξανόμενων πληθυσμών της γκρίζας, της δικτυωτής και της κοινής φώκιας. Σύμφωνα με τις τέσσερις αυτές χώρες, η θήρα φώκιας που πραγματοποιείται με σκοπό την αειφόρο διαχείριση των θαλάσσιων πόρων, με πλήρη σεβασμό της καλής μεταχείρισης των ζώων και με αξιοποίηση, και όχι απόρριψη, όλων των μερών του θηρευόμενου ζώου, δεν θα πρέπει να εγείρει ηθικούς προβληματισμούς στη δημόσια σφαίρα. Από πρόσφατη έρευνα προκύπτει ότι το 50 % των Φινλανδών πολιτών έχουν θετική στάση απέναντι στο μικρής κλίμακας εμπόριο προϊόντων φώκιας.

β) Εφαρμογή από τους αναγνωρισμένους οργανισμούς

Οι αναγνωρισμένοι οργανισμοί αναγνωρίζουν τη δέσμευση της ΕΕ να σέβεται και να προάγει τα δικαιώματα των αυτόχθονων λαών, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος να επιδίδονται ελεύθερα στις οικονομικές δραστηριότητές τους, και θέλουν να στηρίξουν την ΕΕ ώστε να διασφαλίσει ότι η νομοθεσία που έχει θεσπιστεί μπορεί να καθορίσει και να καταστήσει εφικτά τα εν λόγω δικαιώματα, αλλά και την επισιτιστική κυριαρχία και τη μείωση της φτώχειας.

Ωστόσο, κατά τη γνώμη τους, το καθεστώς της ΕΕ για τις φώκιες έχει αρνητικές επιπτώσεις στους Inuit ή σε άλλες αυτόχθονες κοινότητες, και οι απαιτήσεις πιστοποίησης έχουν επιβάλει αδικαιολόγητο φόρτο και λειτουργούν ως αντικίνητρο για τους Inuit παραγωγούς και τους αγοραστές στην ΕΕ. Η Γροιλανδία υπογραμμίζει ότι το εμπόριο προϊόντων φώκιας είναι μια νόμιμη και βιώσιμη διαδικασία που δεν θα πρέπει να παρεμποδίζεται ή να στιγματίζεται, και ότι η καλή μεταχείριση των ζώων αποτελεί θέμα που απασχολεί τους Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες. Τα Βορειοδυτικά Εδάφη βρίσκονται ακόμα στη διαδικασία δημιουργίας του κατάλληλου διοικητικού περιβάλλοντος για τη συμμόρφωση με την εξαίρεση, αλλά υποστηρίζουν ότι το καθεστώς της ΕΕ για τις φώκιες έχει καταστρέψει την ενωσιακή αγορά προϊόντων φώκιας και θα βελτιωθεί σε μεγάλο βαθμό αν η ΕΕ συμφωνήσει ότι όλες οι φώκιες που θηρεύονται από Inuit/Inuvialuit θεωρηθούν ότι συμμορφώνονται και, συνεπώς, πιστοποιούνται αυτόματα. Σύμφωνα με τη Γροιλανδία, η εξεύρεση τρόπων με λιγότερους εμπορικούς περιορισμούς για την αντιμετώπιση των διαφαινόμενων ανησυχιών των Ευρωπαίων πολιτών, καθώς και η βιώσιμη θήρα φώκιας με πλήρη σεβασμό της καλής μεταχείρισης των ζώων, θα ήταν εφικτές χωρίς το καθεστώς της ΕΕ για τις φώκιες. Στη Γροιλανδία, ο αριθμός των θηλαστικών αυτών που θηρεύτηκαν και των δερμάτων φώκιας που πουλήθηκαν στην εγχώρια ή στις διεθνείς αγορές κατά την περίοδο 2014-2017 παρουσιάζει τεράστια μείωση σε σύγκριση με την περίοδο πριν από το καθεστώς της ΕΕ για τις φώκιες.

Στη Nunavut και στα Βορειοδυτικά Εδάφη, ο κανονισμός δεν είχε κανένα αντίκτυπο στους πληθυσμούς φώκιας ούτε η εφαρμογή της εξαίρεσης οδήγησε σε αύξηση της θήρας, η οποία εξακολούθησε να διεξάγεται σύμφωνα με τους σχετικούς κανονισμούς και τις αξίες των Inuit. Στα Βορειοδυτικά Εδάφη οι Inuvialuit/Inuit εξακολουθούν να επιδίδονται στη θήρα φώκιας για λόγους επιβίωσης, με τη χρήση παραδοσιακών μη βάναυσων μεθόδων, δεδομένου ότι αποτελεί μια υγιή και οικονομικά προσιτή πηγή τροφής και πολύτιμη πηγή εισοδήματος.

Η Γροιλανδία προτρέπει την ΕΕ να αυξήσει την ευαισθητοποίηση και να βελτιώσει την ενημέρωση των Ευρωπαίων πολιτών σχετικά με την νομιμότητα του εμπορίου προϊόντων από φώκιες που έχουν θηρευτεί από Inuit ή άλλες αυτόχθονες κοινότητες, ώστε να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών. Η Nunavut καλεί την ΕΕ σε συνάντηση με τους αναγνωρισμένους οργανισμούς και άλλους εμπλεκόμενους ενδιαφερόμενους φορείς προκειμένου να συζητηθούν τρόποι για την καλύτερη εφαρμογή των απαιτήσεων του κανονισμού ώστε να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη από την εξαίρεση των Inuit στον μεταβαλλόμενο αυτό κόσμο. Τα Βορειοδυτικά Εδάφη προτρέπουν την ΕΕ να εξετάσει την απαγόρευση όσον αφορά τις φώκιες στο πλαίσιο δημόσιου φόρουμ και να εκδώσει ανακοινωθέν με το οποίο θα αναγνωρίζει την ύπαρξη της εξαίρεσης για τους Inuit, το δικαίωμά τους να πωλούν προϊόντα φώκιας στην ΕΕ και το δικαίωμα των πολιτών της ΕΕ να έχουν νόμιμα στην κατοχή τους πιστοποιημένα προϊόντα φώκιας.

6. Επόμενα βήματα

Σε συνέχεια των ερωτήσεων που διατύπωσαν και των ανησυχιών που εξέφρασαν αφενός τα τέσσερα κράτη μέλη της ΕΕ που πλήττονται από τον αυξανόμενο πληθυσμό φώκιας και αφετέρου οι τρεις αναγνωρισμένοι οργανισμοί, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα διοργανώσει το 2020 ειδική συνεδρίαση της «ομάδας εμπειρογνωμόνων των αρμοδίων διαχειριστικών αρχών της CITES» από τα κράτη μέλη της ΕΕ, ειδικά αφιερωμένη στο εμπόριο προϊόντων φώκιας, και καλεί τους αναγνωρισμένους οργανισμούς να συμμετάσχουν στη συνεδρίαση για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης που αφορούν σημαντικά γι' αυτούς θέματα.